

Narodni list.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest telo bez kosti!“

Ze oglaš plate se 12 si, po ročku, za više puta po pogodbi.

Oglaš štija se na vrata listu lista.

Uredništvo i uprava lista nalaze se u Voloskom.

Štampari se su vrataju. — Neformalni listovi se ne primaju.

Br. 38.

Volosko-Opatija, u četvrtak 22. septembra 1904.

God. IV.

Trgovačka pogodba izmedju Austrije i Italije.

Iz Rima dolazi vijest, da će do koji dan biti podpisan trgovački ugovor med Austro-Ugarskom i Italijom. Taj novi ugovor sastoji od jednoga provizornoga i jednoga definitivnoga dijela. Provizorni će ugovor stupiti u krieptost čim istee sadašnji ugovor, a definitivni tek onda, kad bude Austrija sklopila trgovačke pogodbe s drugim državama. Provizorni dio tega novoga trgovačkoga ugovora s Italijom bit će odmah po podpisu objavljen. Premda se još točno neznaju, kakav sadržaj imaju ti ugovori s Italijom (to jest provizorni i definitivni dio) ipak je nešto probilo u javnost što mi ovde bez jamstva za točnost iznađamo. Tako na primjer kaže se, da će po novom ugovoru Italija moći prodati u Austro-Ugarsku 400 tisuća hektolitara svaga vina uz dosadašnju carinu (dvoje) od 6 kruna po hektolitr i kasnije da će se od leta do leta umanjiti uvoz talijanskoga vina u Austro-Ugarsku. Za vino, koje će Italija uvaziti u Austro-Ugarsku preko tih 400 tisuća hektolitara plaćat će carinu od 18 kruna po metričkom centu.

Za talijansko ulje plaćalo se je do sada 5 kruna i 71 heler carine, a čini se, da će ta carina u novoj pogodbi biti još niža. Ribarstvo bit će čozotom slobodno kako i do sada. Kako vidite, nova pogodba s Italijom bit će za naš narod u Istri i Dalmaciji još nepovoljnija nego prvajna.

Istra i Dalmacija živi tako rekuć od vina, ulja i ribarstva. Ako pak dalmatinskom i istarskom vinu i ulju talijansko čini konkurenciju, tada je naš kmet upropaćen. Da će talijansko vino i ulje činiti našemu konkurenciju, to je više nego sjegurno, jerbo Italija proizvadjja silnu množinu vina i ulja, koje mora prodati izvan Italije. Budući će pak po novom ugovoru moći Italija prodati u Austro-Ugarsku do 400 tisuća hektolitara vina uz sniženu carinu, to će našoj te množine talijanskoga vina pasti veoma ciena našemu dalmatinskomu i istarskomu vinu, a kmet će od toga imati velik škodu. Isto će biti i s uljem. A što se ribarstva tiče, čozoti će i nadalje harati po našim morima a domaći će se ribari mučiti badova dan i noć da ulove malo riba, jer će njim čozoti pred nosom pomesti i očistiti more od svake i najmanje ribice.

Tako eto vidite, slavna naša vlada u Beču nastoji, da Talijanom pomaže do gospodarskoga blagostanja, dočim u isto vrijeme i istim mahom naš narod bacia u gospodarsku propast. Zašto to? Zato jer tako zahtjeva vanjska politika. Da Austrija ne da Italiji sve ono što pita, ne bi Italija nadalje ostala u trojnom savezu. Lakavi Pruis sili Austrija, da za volju trojnoga saveza žrtvuje Italiji Istru i Dalmaciju a Pruis sam ne da zato baš ništa. Ima tomu pomoći? Sve občine, sva gospodaraka društva, svi kmetovi posebice neka prosvjeduju kod vlade proti takovom

trgovačkom ugovoru, svi naši zastupnici u saborih i u Beču meka dignu svoj glas proti tom naumljenom osiromaženju našega naroda, pak će se možda ipak vlada opametiti. Neće li, onda neka znade, da će naša propast biti i njezina propast.

Na obranu glagoljice.

Vađimo iz „Obzora“: Bilo bi veliko zlo u crkvi našoj, kad se biskupskim odlukama ne bi smjelo prigovarati, jer bi obzirom na to, što su biskupi ljudi i ljudskim slabobacma podvrženi, mnogi i prompni svećenik mogao nastradati. Osobito u današnje vrijeme, kad se kod popunjavanja biskupskih stolica na žalost više pazi na njegovo političko vjerovanje, nego li svećeničko djelovanje. Nije bo riedak slučaj u upravi kat. crkve, da je jednostavni kapelan, apelirajući na sv. Stolicu proti odluci biskupovej, zadobio pravo. A to je znak, da je u takvim slučajevima biskup nepravedno radio.

I držeći se one, da poštovanje napram biskupima ne mora i ne smije biti pod svaku cieniu i bez stanovitih granica, pa da se na svaki njihov čin ne može odgovoriti uvijek, podigomo svoj glas i odsudimo tu gospoda, što su išla uzimati u zaštitu i hvaliti biskupa Nagla, što je ovaj, vidjevši, da se u nekojim crkvama njegove biskupje pod sv. misom slavenski pjava, išao to javljati u Rim, smajući već u napried, da će to ozgor najstrožije biti zabranjeno, pa da će se tim nanieti stotin jada našem biednom tamošnjem slovenskom i hrvatskom narodu, jer kao da mu nije dosta jednoga nego trati još i drugo Rimljanje.

Podigomo pak svoj glas radi toga, što su ta gospoda odobrvala biskupu Naglu njegov postupak, jer da je to on po svojoj

savjesti i dužnosti morao učiniti. Gospoda oko „Hrvatstva“ poče, što smo mi iz njihovih premisa odma provedi nuždan zaključak: Ako je najme biskup Nagel po svojoj dužnosti i savjesti morao to učiniti, od sebe se razumije, da biskupi, koji pred njim biše, jer su to trpili, bijahu ljudi nesavjestni i zanemarivatelji svoje dužnosti, a to u prvom redu njegovi neposredni predšastnici, nezaboravni biskup Dobrila i makotrupi Sterk. Po mienjenju dakle te gospode i nuždnim dedukcijama iz njihove pohvale i priznanja, dana biskupu Naglu, ovaj je jedini biskup na svom mjestu i pravi pastir stada svoga, dočim svi prvajni biskupi bijahu više manje najamnici njegovi.

Vi velite, da izbližeg ne pomajete biskupa Nagla, nu kako vidimo, pomajete ga kao osobito savjestna i revna biskupa. I mi ga iz bliže ne poznamo, nu koliko ga poznamo i koliko smo čuli o njemu, to baca na njegovu po vama toli hvaljenu savjest neko čudno svjetlo, izim da si čovjek sam preparira savjest po svome čefu. On je, kao što je poznato, postao biskupom u Trstu, gdje je ogromna većina, preko 3/4, Hrvata i Slovenaca, a da niti jedne riječi nije zasno niti hrvatski, niti slovenski. Postao je dakle biskupom toga naroda, a da njegova jezika ni pismuti nije znao, a i danas ga nema unatoč svemu toga, što je imao, kako „Hrvatstvo“ veli, krassan slovenski list na Rimljanje. List je, dakako on podpisan, ali da li ga je u slovenskom jeziku pisao, to je veliko pitanje.

Mi držimo, da jedan iole savjestan svećenik ne bi nikada primio biskupake časti i došao medju narod, kojega niti on razumije, niti puk njega. A to je biskup Nagel ipak učinio. Ergo! Čudimo se, da ništa ne odgovarate na daljnje naše navode, nego hoćete sošterijom izvuci se iz škripca, u koji ste zapali. I opet vam velimo, da

Podlistak.

Iz torbice.

Sabrao Špalić.

Poznata je stvar, kako se srbski kralj Petar skrbi, da uredi svoju državu, pak baš sate zalazi više puta nepoznan medju puk, a i u druga prostija mjesta, da vidi kako stvari stoje. Čajmo nekoliko slučajeva: Jedno po podne išao je u vojničku bolnicu. Na vratima iste rekoh mu, da je u bolnicu slobodan pristup tek od dva sata napried.

— Dobro ja. Pa će počekati — reče i stade pred bolnicom šetati.

Na dva sata stapi u nutra, pak zaređa po nobal, gdje se prijateljski razgovarao sa bolesnici a nekoje čak i nadario novcem. Obilazeć tako, dodje do jedne noćite sobe, pak zapita:

— Zašto je ova soba ovako mrsna? — Prije svega to nije vaša briga — reče podvornik. U cetalom čemu da ja čimino, kad će ovi bolesnici i tako brzo umrieti. To se ne isplati.

— Mogu li govoriti sa gospodinom nadlesnikom? upita kralj.

— Za sada je nemoguće, jer se gospodin doktor nalazi u kavani — odgovori sluga.

— Ali ja bi ipak rado ov čas s njim govoriti. Idite odmah po njega!

Podvornik je valjda nanjušio, da ovo nisu čisti posli, pak je zbilja išao po doktora. Za čas se vrati, pak reče:

— Gospodin doktor igra billard, te vas liepo pozdravlja i poručuje, da on ne može radi svakoga srekanu prestrigati igre.

Nato uzme kralj „prijamnu knjigu“, pak u nju napiše sljedeće riječi: Liječnici moraju biti uvijek uz njima povjereni bolesnici, a ne u kavanah billard igrati. Petar.

Zatim podje u njeku školu.

— Zašto nije jošte počela poduka? upita kralj djeoa.

— Naš učitelj obično kasno dolazi — odvratih djeoa.

Da legije dočeka učitelja, podje u bližnju kavasu.

Nakon pol sata vrati se opet u školu, ali ni sada nije jošte bilo učitelja. Zato uzme kredu pak napiše na tabli: Kralj Petar bio je ovdje i čekao na gospodina učitelja.

Stvar naravaka, da nije ni liečnik ni učitelj dobio — medalje.

Čujmo i ova, koja se dogodila pred kratko vrijeme.

Mladi srbski kraljević namjerio se na nekoga vojnika, koji je stajao na straži. Prohtjelo mu se mladenačko objesti, pa reče vojniku:

— Čuješ, daj mi pušku.
— Ne dam — odgovori vojnik.
— Al ja ću ti je uzeti — kraljević će.
— Nećeš, dok je meni na ramena glava.
— Daj amo pušku! — opet ti velim.
— Nedam je. Od kralja sam ja dobio, pa samo njemu ću ja vratiti.

— Zar me ne pomaž, da tako samnom govoriti? upita kraljević razijuden.

— Pomam ja dobro Vaše Veličanstvo, al vam ipak puške ne dam, niti ju smijem vam dati.

Nato htjede kraljević da mu ja silom uzme. Al prije nego je to mogao učiniti, skine ju vojnik sa ramena. nategne kokot, pak reče kraljeviću:

— Tri koraka nstrag ili ću pucati!

Kad je kraljević vidio, da se vojnik se šali, odalati se i podje k svomuu ocu, da

mu se potuži, kako se je vojnik s njim grubo ponašao i čak mu prikoso, pak je zato nahtjevao, da ga kralj kazni.

Kad ga kralj Petar razumio, reče mu, neka počeka dok pozove dotičnoga vojnika, pak da vidi kako će ga kazniti.

Vojnik dođe, a kralj će mu ovako: — Ti si se momće danas ponašao kako valja da se ponaš svaki pravi vojnik, komu je sveta njegova dužnost. Zato od sutra napried imenujem te — stražmeštom. Evala ti, momće!

Mladi kraljević svakako nije bio zadovoljan ovom kaznom.

Čujmo koju i od pokojnoga talijanskoga kralja.

Jednom nadje talijanski kralj Viktor Emanuel II. u jedno zabito talijansko selo, pak susretiv njakog seljakuju upusti se s njom u razgovor. Napokon ju upita:

— Čujete kumice! Što ovije govore ljudi o kralju Emanuelu?

— Hm! — seljakuja će: Vele, da je izvrstan čovjek — pak nastavi smišleći se — samo da ina odviše rado „brbano“.

Kad je jednom kralj Emanuel došao u neko selo, molila je jedna seljakuja nje-

sta nepromišljenim svojim branjenjem biskupa Nagla dali samo našim hrvatskim biskupima ostu došku.

Hvalići vi Nagla, što je kao savjestan i revan biskup doklino, kako vi vešite, zloporabu slavenkih pjesama u crkvi za vrijeme službe božje, eo ipso kadite druge biskupe, koji slične „noporabe“ trpe, pa ih neće da dokidaju. A to su namploh svi naši hrvatski biskupi. Navodi vaši, da neki biskup vidi u nekoj stvari manju, drugi opet veću pogibelj, pa da se jedan nada, da će jedan stvar lakše drugi opet teže sprovesti, vrlo su klimavi. Ne pita se tu, je li biskupi u kojoj stvari vide manju ili veću pogibelj, nego što mora biti. A decizije svetih obrada ne stavljaju to na volju, nego pod moraš. Sveti zbor veli n. pr. za podjeljivanje sv. pričesti i pjevanje muke Isusove u narodnom jeziku: *consuetudinem esse eliminandam*. A vi gospodo oko „Hrvatstva“ valjda znadete, šta to znači? Na vama je sada red, koji ste si stavili zadaću, da preporodite Hrvata, da se povedete za vašim uzorom biskupom Nagelom, pa kako on u Istri, takovi u ovdje ustanovite, da odesle mjesto naših nepih božićnih, uskršnjih, to drugih marijanskih i u opće nabožnih pjesama, koje je puk naš do sada kroz stoljeća pod sv. misom pjevao, zaore Benedicenti itd.

Eto vidite, gospodo, od kakovih nužnih zaključaka mora se doći, kad se piše, a ne misli, kad si netko utvri u glavu, da svaki biskupski čin braniti mora.

Opazka uredništva. Ovoliko smo doneli iz članka „Na obranu glagoljice“, što ga u „Obzoru“ priobćio velebradni svećenik. Mi ga prepuštamo na razmišljanje puzavcem oko biskupa Flappa i Nagla.

Na vrhu Učke.

Koliko bi puta slušal njegovu svetu riječ! Ma, gotovo zaborao ga očima, a uhom gutao. Eh, mao je on. Rajska mu dika svjetila! Onako iz srca k srcu. Bogodani vijesnik. Baš!

Pa tko da ga i zaboravi?! — Umilni starčić, angjeoskim smijehom na obrazima. Ma, dašto! Za mene gotovi svetac.

„Dobar pastir, jer što kaže inom I sam avojim potvrđuje činom.“

A takav i bio!

A narod? Eh, narod obožavao ga. Ta romanio slatkom našom riječi, da ti dušu lagodno ushiba. A bio mu i otac i majka.

Danas? — Jao! Nema ga više!

I narod nad njegovom rakom kao kувка crna:

„Aoh Bože! Hade li sam ureće!
Da se jedan za zelen bor uhvatim
I on bi se zelen osušio!“

— Gdje je kralj? upita žena, kad je stupila u sobu.

— Evoga. Ja sam, reče kralj.
— Nemogućel žena će.

— Zašto?

— Se go fasso una reina zte vovdrio pa eponse un omno sje beurt (da sam kraljica ne bi nikad tako ružnoga muža ošenu).

Jednom bjede kralj da dađe nekome seljaku križ za zaslugu. Seljak se je tomu branio govoreći:

— Gospodine kralju! Takve igračke su samo za gradaku gospodu, koji ne moraju da rade. Mi pak na celu moramo da radimo, pak bi nam takav križ u rođu pričio.

— Al da ti dađem jednoga vola i dva telca, onda bi bio zadovoljan? upita kralj.

— Sampa, reče seljak. Volio bi jednu kravu, nego sva vaša odlikovanja.

Prigovore se za rukoga cara Aleksandra II. sliedeće: Jednom predao je neki

Boga mi, i meni brik oredio. — — —
Al eto! — Kad ja zasjao u tugaljiva šica, a kandidja drijema mi u kutu.

Pro bono pacis — vele — došlo palmom mirovaicom u ruci. Al za nas: leđno mu urel! Ni lijevo, ni desno, no upravnom stonom — preteko ga glau. A on, tek što stopio prijato naših velikana, bacio se u — jevrejake nosurina. „Mein Liebchen, was willst du noch mehr?“

I bacio se na djelo, pa će onako kao nusgredice:

„Kakav vjetar sa vječnoga grada pirna, valja duša u se, pa ni makao“. Aha! Ovo je tek pirula za pokus, kako li će proći niz naša crijeva. Prođe li muške, eto ti „kinina“, pa i druge mješanje liječničke.

Ma dašto! Pilula prošla, a da se tko od naših ni trgnao, a kamo li previjao.

Eh, svoca mu, kad bi u našega naroda bilo kô u mene!

Evo me na dohvat! Nek pirne ta vjetar, pa i povećen bio! — Eto tri sta mu sjekirica, rado bi ga znati, koji ima kurao odnijeti moj klobuk za glavu, pa bio i zakrpan ko ciganska torba. Bješe mu! Čavao bi ga i lijevom i desnom, pa zmbim i nohtima.

A naši! Eh, raznješila ih janjeća koža. Pilula prošla, a da nije nama nijednom ni „zakrullilo“ u crijevima. Zato sada eto „kinina“, pa neka se želudac i crijeva krče i stežu.

Ma čujte, lepoga vam zdravlja! U Izraelju veselje, ko da im došao Mesija. Ma, dašto! Eto! — „Apostol mira“ jednim tek potezom pera hoće da briše naš „Gospod s vami!“ Polagao dragi! Nijeemo ni mi napokon zob za svaku kijusinu. Bacite rukavicu, svo nas, pa što Bog da i sreća junška. Ma, dašto!

Vidjet ćemo se kod Filipa, a možda za nevolja i kod — Ricmanja.

A sada: Klanjam se do crna zemlje i tri peda dublje.

Grga Cvilidreta.

Domaće vijesti.

Sajam rogatog blaga u Kastvu. Peti mjesecni sajam rogatog blaga biti će u Kastvu, u petak dne 23. o. mjeseca.

Sramota. Nekoji domaći ljudi i nekoji doseljenici Slaveni (tudjim se ne sudimo!) koji su ovamo došli za dobitkom, upotribe svaku priliku, da govore i psuju proti obćini u Velocok-Opatiji, proti obćinskomu glavarstvu, proti zastupstvu, sa svim tim, da se obćina muči, da nećni svoja dušnost i da svakoga zadovolji. Mi tim gujuzavcem spručujemo: Ako vam budn na ovoj obćini jedanput tudji ljudi zapovedali, onda ćete

zauzeti, jer su znali, da neće cesar svoje riječi povući.

Kad je drugi dan u jutro došal k cesaru njegov adjutant, bile su mu prve riječi: Velikanstvo! Je li vrtar odpušten za jedan ih dva dana?

— Za jedan dan, odgovori cesar razdobrovoljen lukavim pitanjem.

Nekoliko dana iza odreknuća na prijestolje igrao je srbski kralj Milan „baecarat“ u jednom aristokratskom društvu. U igri je neprestano gubio. Najednom okrene se, te kad opazi iza sebe nekoga posmatoga grofa, reče:

— No, sada znadem, zašto imam danas „smola“. Kadgod je iza mene gospodin grof, moram da gubim.

— Sice! reče grof. Kad ste izgubili srbski prijestol, barem onda nijesam bio iza vas.

Kad je njemački car Vilhelm I. pobeđio jednom u Versailles vojnikku bolnicu, dođe

do nekoga starijega vojnika, koji je bolovao na kostobolji.

Car ga upita, gdje si je navukao reumu, a vojnik reče, da u službi na predstrašama, pak dođa: Velikantvo! Hoće li služiti vojnik da se uzdrži zdrav kao predstraša u vojsci, mora da ima željezni križ (jedja).

— Pa dobro, reče car, dat ćemo ti ne željezni, nego slatki križ.

I doistine drugi dan bio je odlikovan slatkim križom za svoje zasuge na bojnou polju.

Neki časovnik umoli cara Josipa II. da mu dađe kakovu bolju službu, jer da se dosadašnjom plaćom ne može da održava mnogobrojnu si obitelj.

— Dobro, reče car. Dat će vas u lednicu.

Drugi dan dobjie apropaćeni časovnik slijea dekret, da ide u bližnju lednicu kao upravitelj iste.

šumač videt kako vam je sada dobro. Stranotao je uprave, da ne tim nepravdnim psovanjem čine št št ljudi naše krvi.

Kajžljovna vijest. Primili smo novu izdanu pripoviest: „Ljubav na prievaru“, što ju je napisao i izdao Cresanin gosp. Anto Tentor, c. k. sudbeni tajnik u Rovinju. Pisac u ovoj pripoviesti obradjuje predmet iz života istarskog seljaka Hrvata, te živimi bojama riše žalostne gospodarstveno i političke prilike hrvatskog seljaštva u Istri. Predmet pripoviesti je vrlo lepo obradjen, te se knjiga vrlo ugodno čita. Pripoviest „Ljubav na prievaru“ izšla je nakladom pisca u tiskari Krapčić i dr. u Pali, gdje se ju može dobiti za K. 1.60.

Nadamo se, da će nas pisac doskora obradovati novim kojim proizvodom svoga vjestoga pera.

Novi plovitveni red Ugarsko-Creata. Sa 1. listopada o. god. nastupiti će u plovitbenom redu sliedeće promjene.

U istarskomu promotu: Pruga Rieka-Krk: polazak iz Krka ustanovljen je za 6 sati u jutro za sve dane, istodobno obustavit će se priključna pruga Krk-Baška.

Pruga Plominj-Lovran-Rieka i Rieka-Lovran: ove se promjenjuju u jedan pruga Rieka-Lovran sa dvostrukom vožnjom na dan i jednu priključnu prugu Lovran-Plominj sa vožnjom svakog dana inuzam nedelje i blagdane. Polazak iz Plominja i Lovrana u jutro sledit će za pol sata kasnije nego do sada.

Izravna pruga Rieka-Opatija: ukidaju se polasci iz Rieke u 7 i 8.30 na večer i oni iz Opatije u 7 u jutro i 8 na večer.

Odlikovan kapetan društva „Adria“. Dne 7. junija o. god. spasio je parobrod društva „Adria“ „Rakocci“ momčad francuskoga parobroda „Liban“, koji je blizu Marsilje nasukao. Radi ovoga čina darovalo je pomorsko ministarstvo francuske republike kapetanu parobroda „Rakocci“ gosp. Diuku Volani; skupocetni dalekonor sa nadpisom: „République française, ministère de la marine, M. Domenico Volani, capitaine du vapeur hongrois Rakoczi 1904“.

Direktna parobrodarska pruga Tret-Meksko uvedena je od parobrodarskog društva austro-america (Cosulich & Co.). Parobrod polazit će mjesečno jedanput iz Treta. Prvi odlazak ustanovljen je na 28. o. m. a sliedeći biti će u zadnjem tjednu svakoga mjeseca.

Direktno od pokojne „Unione Istriana“ izgubila pravdu. Ako se još spamećujete bili su pred par let počeli navigat po Kvarneru dva talijanska pakebota „La rana“ i „Cherso“. Velo je bilo veselje nastalo mej Kalabryei kad su ta dva voporica prišla va Lovran. Te su leteli kanconeš, ta su izvoni kampa-nali, tu fraje, tu večeri u „arciprete“ Kristić

Rozađa Milit K. 10.—
Franka Mavar „ 10.—
Marija Marot „ 10.—
Ivana Spiničić „ 5.—
Josipa Mavar „ 5.—
Ivana Marot „ 2.50
Marija Dukić „ 2.50
Ukupno K. 45.—

Društva se najtoplije zahvaljuje.

Ku križi je imel Lovran od talijanske školi? Tri su razlogi, zaradi koj su naši Poperdili va Lovranc zibrali talijanski jezik za svoj „materinski jezik“.

Prvi razlog: S talijanskim se jezikom mora poč po celom svete, a s domaćim, hrvatskim ni koraka dalje od Boke.

Drugi razlog: Po domaći, hrvatski, govore veđinom vaujčjaki (kako Kobula, Klementić i device) a talijanski govore gospoda, fini i čudkani ljudi.

Treći razlog: S talijanskim jezikom čovek mora laglje postat — čovek. Mladie laglje dobija kruh, divojka muža itd. itd.

Zato su, eto, naši Poperdili zahijevali talijansku školu i nisu mirovali dokle ju nisu dobili. I dobili su ju — sada ju imaju. Prema tomu ne bi moralo bit mesta sređnejeja od Lovrana.

do nekoga starijega vojnika, koji je bolovao na kostobolji.

Car ga upita, gdje si je navukao reumu, a vojnik reče, da u službi na predstrašama, pak dođa: Velikantvo! Hoće li služiti vojnik da se uzdrži zdrav kao predstraša u vojsci, mora da ima željezni križ (jedja).

— Pa dobro, reče car, dat ćemo ti ne željezni, nego slatki križ.

I doistine drugi dan bio je odlikovan slatkim križom za svoje zasuge na bojnou polju.

Neki časovnik umoli cara Josipa II. da mu dađe kakovu bolju službu, jer da se dosadašnjom plaćom ne može da održava mnogobrojnu si obitelj.

— Dobro, reče car. Dat će vas u lednicu.

Drugi dan dobjie apropaćeni časovnik slijea dekret, da ide u bližnju lednicu kao upravitelj iste.

Kad je njemački car Vilhelm I. pobeđio jednom u Versailles vojnikku bolnicu, dođe

do nekoga starijega vojnika, koji je bolovao na kostobolji.

Car ga upita, gdje si je navukao reumu, a vojnik reče, da u službi na predstrašama, pak dođa: Velikantvo! Hoće li služiti vojnik da se uzdrži zdrav kao predstraša u vojsci, mora da ima željezni križ (jedja).

— Pa dobro, reče car, dat ćemo ti ne željezni, nego slatki križ.

I doistine drugi dan bio je odlikovan slatkim križom za svoje zasuge na bojnou polju.

Da vidimo malo da je ta škola učinila na Lovran.

Deca su se va istinu navodili nekako postat po talijanski i sad njim je, sto odprt pak i dalje od Boki. I čovek bi mogao pomisliti: Kuda će sada ti ljudi? I čekate, čekate, pak će dočekate? Dočki vam se ukrcava na kakov vaper pak gredu neki va Ameriku, neki va Englistera, neki va Indije — kako ki. Ja, ma čete reć: tako je i prvo bilo, a i danas ima ljudi, ki ne misle ni besedice talijanski, ni nemški, ni francoski, ni ingleski, pak gredu po svate i najda sebi svede. Tako je va istini i bilo, ale nadi Poperdili su to pozabili. Eto vam na priliku — Valčića. Ča je on znal, kada je sal prvi put po more? Justo onoliko, koliko se je navadil koni psauć va Kouzjake. Pak vidite, stvoril je beći i — vraga. A zamite mu sint, ki su se od maleda vadili va škole, pak mi recite, ča su postali? Sigurno miš više nego bi bili da nisu znali ni besedi talijanski.

A mislite, da je Beljaniu pomogal talijanski jezik, da je postal postmajstor? Inpak listi, pak ih dat postara, da ih nese va Močenice ale na Volosko, to bi znal svaki taneki. Najzada ja poznam postmajstora, ki je postal zato postmajstor, zač je imal dobrega vina. Nego vrnimo se Blejaniu. Za njega se more reć, da je decu zigojil tvrdo talijanski. On ima i nekega sina. Povedite mi malo, kakov je filozof postal, recimo njegov sin Jakovčić. A ipak je ta Jakovčić već pati pasal Boku i to sa znanjem talijanskoga jezika. Pak? Ter vidite...

I Francoski je pasal Boku sa znanjem talijanskoga jezika. Pak? A ča da rećem ob onen drugen razloge, da talijanski govoro samo fina gospoda a hrvatski vanjčaki. Čete govori talijanski — je morda za to fini gospodin? I oni armirajstori, oni umbralari, oni stajnarji, ki prihajaju k nam goli i boski, gladni i žedni — da ih najimo i napijemo — su to morda gospoda?

Ma najmešneji je treći razlog: da s talijanskim jezikom čovek postane laglje — čovek. Koliko ima va Lovranu mladeh ljudi, ki su se va škole i doma navadili talijanski postat, pak kakovi su to čoveci? Nekeh smo već imenovali — ale takoveh je čela lista. A i ona, da ča divojka laglje dobit muža, ako zna talijanski. Ki tako govoro neka gredu malo pitat one ženi, ko su dobila Talijana za muža, kakova je to za njih vela sreća! Neke ih malo pitaju, koliko bi platilo, da njim je učine divorci?

Tovajar ostane tovar, svejedno, govori on talijanski ale kinezki. Nadi ljudi ande jako krivo, kada čuju, da njim je za život nepotrebitije, da znaju postat ki tuji jezik. Ni to glavna stvar. Glavno je, da je va glave neč. A va glave ča estat samo ono ča se razuma, a razumet ča se samo ono, ča je blizu razumu i spoznanju, a blizu razuma i spoznanja bit ča samo ono, ča ča bit stamoteno va jeziku, ki je s materinim mlekom prošal va krv našu. Zato ne talijanska, već hrvatska škola potrebna je našem ljudem. Samo va takovoj školi moru njihova mala deca napredovat, samo va takovoj školi moru oni zasidat fundamenti one prave i zdrave pameti, ka ča njim život učinit bolji i nadiji. Drugačije se usgajaju kretni — a ne ljudi.

Ki ne veruje, neka se malo potruđi do Lovrana.

Svega po malo.

Talijanskomu kralju rodil se ja sin. Talijanska kraljica, Ornegorka Jelena, rodila je pred nekoliko dana va Rekonjici sina, koji je odmah kršten i na krstu nazvan kao i djed mu, Umberto. Odmah je dobil i posebni titul: „Principe di Piemonte“. Čađo, da se i temu Talijani ne rugaju. Ter još nam je friško va pametu, kako su Talijanci pisali prigodno narodjenja maleda Čaućevića. Kako i na ki način sa se izrazivati nedostaci deteta, ki njim ni niš učinil. A svaki njihov članak stvaral je od prilike ovako: „Lepi su doista deti, va

kah je Čarević ugledal svjetlo božje!“ Doga strah i trepet, a dalje va Mandušarje sva nama krv i krv.

Istina, Rusija je upletena u vojsku, koju ona nije htjela, i ako se je Čarević rodila va to vreme, ča je va temu tako strašno? Rusija vodi danas rat, ali svaki, kise ni s pametom razkrtili zna, da ča Rusija od toga rata izaci pojediniča i alavna, velika i jaka. Kako ča pak bit a Italijom, a onom kakavom Italijom, ka je postila, da ju prez osvete Menelik onako aramotno potuče, kako ča pak bit a tom Italijom, kada bude jedanput novorođen Ornegorki prišal va vlada? Pano gorji su za Italiju bili prvi dani njegovog narodjenja, zač se je upravo va to vreme digna sva talijanska sirotinja i na stotine tisuć gladnih ljudi proti talijanskoj vladi. Takova je Italija doma, zato bi Talijani puno bolje učinili, da metu pred svojim pragom — izauja i oni dosta ameda, koga bi mogli pomest prej nego njihov onrogorski kraljevici — dodje na klimevo talijansko prijestolje.

Maka metu pred svojim pragom. Due 21. o. m. obavilo se va Beogradu od veliko slavije krunisanje srbskog kralja Petra I. Karagorgjevića. Od tudjih vladarskih kuća bio je zastupan samo onrogorski knez Nikola po svom sinu Danilu. Slavni evropski dvorovi i vlade nisu poslali posebnih odasilauka nego su ih pri krunisanju zastupali redoviti poslanici u Biogradu. Engleska pak nema u Biogradu svoga poslanika, jer ga je prigodom umorstva kralja Aleksandra i kraljice Druge bila opozvala, te dakle nije kod krunisanja bila niš zastupana, tobože, da na taj način pokaže svoje zgraženje radi umorstva zadnjeg Ohrenovića. Da bi se tko zgražao, nego Engleska, čiji su kraljevici dvorovi od temelja do krovova otrešani krvlju nedužnih žrtava iz njihove vlastite kraljevske kuće. Kraljica Jelena dala je ubiti svoja rođjakuju, škotku kraljicu Mariju Stuart, samo da se dočepa njezinoga kraljevstva. Ima sto i sto slučajeva u kojim se je po spovjedi engleskih kraljeva ubijalo i kraljice i kraljevku djece. Da spomenemo samo još zloglasnog kralja Heinricha VIII., koji je imao sedam žena, od kojih je polovicu dao pobijati. A i pred par godina umrla engleska kraljica Viktorija, koja je došla na prijestolje samo pomoću zločina, kojega dočine nije ona skrivila ali drugi a njezinu korist. Princess Karlova, kći prince-regenta Gjurđa IV. i njegove žene Karoline bila je po spovjedi rođene majke u dobi od 21. godine otrovana. Ako su Srbi ubili svoga kralja i kraljicu, učinili su to, da spase svoju domovinu, ali engleski kraljevi i kraljice ubijali su svoje roditelje, braću, djecu i rođake samo iz sebičnosti. Tisuće i tisuće godina neće oprati onih krvavih luga, kojim su oblaćene engleske kraljevske rodbine. Englesci dakle neka metu pred svojim pragom.

Nova njemačka stranka u Austriji. Po „Grazner Tagblattu“ kane ovo jeseni sastati se u Čekoj poznanici svih njemačkih stranaka u Austriji, da odlače o imenu i programu jedne nove svjenjemačke stranke. Imena predagatelja te nove stranke nisu još poznata. Nam se čini, da je ta nova stranka samo „balau“, strajalo za ministar-predsjednika Dr. Körbera, koji se je radi čekih i poljskih paralela na tropavskoj preparandiji do kraja zamjerio Njemcem.

Svjetsku izložbu u St. Louis posjetilo je do sada 10 milijuna ljudi.

Crna ženska advokati. Se zna, to more bit samo v Amerike. Ovi dni dobila je neka crna žena, imenom White, va gradu Louisville (Kentucki) dozvolu, da smije delat za advokata.

Škupa sveć. U nekijim najznamenitijim gostionama New-Yorka plaća se voće jako skupo. Zajutak sastoji se izključivo od voća, plaća se u tim gostionama sa 100 do 400 kruna. Ta se praža gostorum najviše voće čeloga svjeta: jabuka iz Zanabara, kruške iz sjeverne Afrike, grožđe iz engleskih konseva, ananas iz Australije itd. Zanabarske jabuke jesu najkvaliteti voće na svijetu. Po čaštanost stabala imadu jedva par jabuka,

koje treba pobrati točno na opredjeljeni dan, jer se inače ne bi udrala. Jedna takova jabuka stoji 400 kruna, jedan odgrizak iste 40 kruna.

Strana nesreća kod manšvera. Prošli tjedan vršile su se kod St. Inog Biograda u Madjarskoj vojničke vježbe. Kod istih sudjelovao je također jedan odio zrakoplovača bečkoga topničkoga regimenta br. 1 sa jednim zrakoplovom (balonom) od 900 kubnih metara. Kad su vježbe svršile, spustili su balon 50 metara nad zemljom, te ga je 64 vojnika držalo na konopu. Nekoji vojnici vezali su taj konop oko tela i tako vodili su balon do kasarne. Najednom zapuhnuo silan vjetar, te dignuo balon sa svimi vojnicu u zrak. Većina njih bila je tako prisutna duhom, da su konop odmah odrezali i tako pali sa male visine opet na zemlju. Osm vojnika pako bilo je balonom dignuto u zrak. Vjetar je zatim bacio balon prama jednoj steni, na kojoj su se visedi vojnici teško ozledili. Nekoji konopi su pri tom popicali a vojnici padaše na tla. Ovo se ponovilo nekoliko puta, dok nije na tla padalo svih osam a zatim se balon dignuo slobodan u zrak. Jedan vojnik je bio ubijen a šest njih, koji teže koji laglje ranjeni. Većinom su to rezervisti, oti obitelji, za koje neće sada država ni novčica žrtvovati.

Pobjegao profesor. „Plzenkomu Obzoru“ javlja se iz Praga, da je odanle pobjegao dr. Jaroslav Salaba, profesor česke trgovačke škole i izdavač časopisa „Česká revue“, ostavivši duga u iznosu od preko 300.000 kruna. Tu se radi o mjenbenim dugovima, uslied kojih je upropaćeno vrlo mnogo jamaca, medju njima poznate ličnosti. Kontrahirao je Dr. Salaba dega u iznosu od 30.000 kruna, koje je očito upotriebio za svoj biag u Ameriku. Na nekoliko mjenica potpisana je također Salabina supruga, ali ona izjavjuje, da se ti potpisi krivotvoreni.

Povodom Salabine afere doznaje se još ove pojediničnosti: Salaba je kao profesor česke trgovačke akademije uživao plaću od 1200 kruna na godinu. Za svoje suradništvo kod spomenutog časopisa dobivao je godišnjice 1400 K. Unatoč njegovim malim dohodcima pošlo mu je za rukom, te je kontrahirao dug u iznosu od 300.000 kruna. Medju njegovu žrtvu spada više političkih žrtava iz burnih devetdesetih godina.

Osuđen prof. Prošli tjedan je pred porotnim sudom u Beču nastavljena druga parnica proti Henrik Eduardu prof. Potockom, koji se gotovo pol godine nalazi iz nova u iztražnom zatvoru. Kako je poznato, bio je prof. Potocki pred dvie godine optužen radi raznih prevara, ali ga je sud od većine faktička riešio. Unatoč aretacnom obećanju, da će se popraviti, zapao je prof. opet u zlo, te je u mjesec lipnju ponovno stajao pred porotnim sudom. No razprava je bila odgođena, jer se je branitelj pozvao na to, da je građanski sud u Krakovu proglašio grofa slabomumim i da je optuženikov otac namirio sve njegove vjerovnike. Jačer je, kako već spomenamo, nastavljena parnica. Po optužnici prof. je ponovno pravio dogove u prevarnoj nakani, te je sebi nadjenno krivo ime. No na osnovu pravorječne porote sud ga je riešio slabostavna prevare, a osuđio ga radi prestupka, što ga je počinio, udievajući sebi krivo ime, na 24 sata zatvora. Prof. je odmah nastupio dosudjenu na kaznu.

Seljaci i oružnici. Kako se javlja iz Rima, primio je ministarstvo unutrašnjih posala viest, da se je preksinoć u Castel-lanuz kod Trapani sukobila deseterica karabiniera i dvojica vojnika s članovima seljačkoga saveza, te da su oružnici po svoj prilici za to, jer su ih obkolili seljaci, upotriebili oružje. Više je seljaka ranjeno. Trojica su prenešena u bolnicu. Jedan je seljak preminuo putem u bolnicu. Pojedinkosti nisu još poznate. Na zapovied nadspovjednika karabiniera upsalni su vojnici, koji su učestvovali u sukobu. Sudbeno i upravno po-vjerenstvo krenulo je na lice mjesta.

Tast i zet. Iz Darmstadta se javlja: Neki dan se je baron Lemgenke posvedio sa svojim tastom, švicim evdjenim građkim

načelnikom, Lebertom. Svadja se je na brzo protivorio u tučnjavu, te je Lebert udario kundakom svoje lovačke puške barona po glavi, po čem je ovaj Leberta nastrielio. Barun je zadobio vrlo teške ozlede.

Unesrećna krotiteljica lavova. U ob- dalju na večer protivorila se je pred ob- dinatrom u svojoj menašarji birša plesauica Louisa Drossner, koja je stekla svjetski glas sa svojim naturalističkim plesanjem u pariskom Moulin-Rouge-u. Drossner se je, napustivši plesanje, udala za nekog vlast- nika menašarje, te se je odala kroćenju divjih svjerova. Kad je gore spomenute vederi nala u kaven lavova, navaglio je imen- nada na nji jedan lav, te ja tako izmrcvario, da ča teško moći ostati na životu.

Starske narodne poslovice.

(Sabrao: Josip A. Kraljić.)

Iz Laništa kod Buzeta.
Kadi se tovar valja, onnda i diak pasti.
Već valja lep mir, lego slatko pir.
Ki nima dela ga najda.
Kakovo delo, takova plaća.
Čovek se sit nazivi dokle pridesi.
Raje se veruje laž, nego jistina.
Bolje je držat nego lovit.
Popu pop, bobu bob.
Kaj se više puta ji, se više poji.
Strah stoji u mali posodi.

*) Kata imenom poslovača.

Gospodarske vjesti.

U prošlih smo brojevih pisali, kako treba da nam budu konobe uređene, te kako i kada da trgamo. Red bi bilo, da sada pišemo, kako da grožđe izmastimo i kako da redimo vrienje liiti kuhanje masta, ali mislimo, da možemo preći preko svega toga, jer ove godine biti će svi naši vno- gradari već izmastili sve svoje grožđe i čekaju čas, da prođu na otakanje vina.

Mi ćemo jih slediti i ćemo jako na- pisati o otakanju.

Kad ćemo početi otakanjem? Na to pitanje, ne možemo dati odgovora, koji bi vriedio za sve slucajeve. To ovise o vrsti grožđa, o toplini vjetrovoj i o toplini konobe, o obzjama vinskog posudja i kuno je vino opredjeljeno itd.

Pašta se da mast vrije, kuha, zato, da se pretvori u vino. Nego biti će poznato svima, da čim se više pašta mast na droph, tim postaje vino tvrdje, ali bistrije. Odatle sledi, da tko želi imati vina prestija, al čistis i bistra, tako da jih može brzo pre- dati u prostijih kručih, gdje se ne gleda toliko na finoću, taj može pastiti mast na droph, a 14 dana, pa i mjesec dana. Nego tko hoće da priredi vina nešto finja, tako da mogu i boljem ukusu ugadjati, taj se mora potruditi sa otakanjem.

Imamo li grožđe puno boje i treslo- vine (tanina) biti će dosta da ga pastimo kuhati samo 60 ura, nego, ako u konobi nemamo barem 18%, stupaju toplinu, neće nam biti ni to dosta.

Ako je malena posuda u kojoj mast kuha, onda je kuhanje polagano, jer se ne razvija dosta topline. Takov most treba da kuha više vremena. Obratno, ako je posuda veća, onda se kod kuhanja razvije više to- pline, pa se u tom slucaju može prije otičiti.

Preparacija sa vriek, da drope u čabru budu uvijek u mostu zabodene i da se sklažu van treorad nad mostom kako nekakog kloub. Svraha je tomu, da se neznogoe laglje pretvoriti alder u alkohol i rastopiti treslovina. Je su li drope nad mostom, do- godi se lahko da one brzo ukisaju i prouesu kiselinu u mast, pa nam se vino brzo va- octi. Gdje se sa drope držale zabodene u masta, onde se brzo pretvara alder u alkohol i treslovina razvaja, pa se može početi otakanjem i nakon 50 ure kuhanja; inače treba šest i sedam dana.

Gdje je grožđe previše zrelo, sladko i suho, trebati će da mast vrije više vremena,

neko li je obično, a to s toga jer onda treba više vremena da se onaj sladkor razini. Je li pak vrijeme hladno, onda se hoće, da most više vrije, jer je vrijeme polaganije i slabije.

Prije nego li ćemo otakati, pokušajmo vino; ako se je ona sladična masta promienila u nekakov vinaki okas, možemo vino otociiti.

No smije se otakati vino u samporane bačve, niti iz bačva, gdje kuha, ravno u bačve. Dobro je, da se vino prozračiti prije nego dodje u bačvu. Tim će izgubiti duh po žvaplu, po gijiljih jajih i drugi koji ne vinski duh.

U dropah, koje su nam ina otakajnja ostale u bačva, ima još vins. I doista od 100 kvintala dropa dobiti ćemo još 11—16 hektolitara vina. Zato je dobro, da je se ispreša. Prvo vino, što ga prešanjem dobijemo, možemo pomiečati sa otočenim vinom i ono ma je jednako, pače ima više alkohola. Drugo isprešano vino je tvrđe i slabije vrije, zato ga metnimo posebe.

Otočeno vino preljimo u zdrave bačve, al je ne napunimo do vrha, nego pustimo jednu ruku praznine. Ono će i napred tiho kahati. Dobro čini onaj, koji bačvu začepi, na vrhanj ili čep metne ciev, te pusti da vrije kroz vodu. Taj će postići, da će mu vino brzo izgubiti i zaduži trag sladičnosti i zadobiti mirisa.

Kad je prestalo i tiho vrienje u bačvi, onda ju napunimo do vrha i dobro začepimo.

Zadnje vjesti.

Istarski sabor.

Jučer o podno otvorena je u Koprnu Istarski sabor. Zastupnik vlade Schwarz predstavio je saboru novomenovanoga zemaljskoga kapetana Rizzi a. Schwarz je govorio najprije talijanski a onda hrvatski. Kad je Schwarz počeo govoriti hrvatski, ta-

lijanski su zastupnici sjeli, a galerija digla takovu buku, da je bila strahota slušati ju.

Na to se digno zemaljski kapetan, slatki Rizzi i progovorio, dakako samo talijanski. Njegov je govor bio dosta suh.

Kad je Rizzi svršio, ustao zastupnik Spiničić i počeo govoriti hrvatski. Čim je galerija čula, da se hrvatski govori, počela je na novo bućiti, dok ju nije najzad Rizzi dao izprazniti.

Spiničić je Rizzi-a upitao, da mu kaže, je li ma je vlada postavila kakove uvjete i što je on sa svoje strane obećao. Rizzi nije na to pitanje ništa odgovorio.

Sad je imalo da sledi već tolike godine ne vidjeno čudo. Zagrižena talijanska većina imenovala je najme u razne odsjeke i po kojega našega zastupnika!

Rusko-Japanski rat.

Svi priznaju sada veliki uspjeh uzmarka ruske vojske. Kurpatkin je onim svojim uzmakom postavil Japance u veliku nepriliku. Ončkao da ih vuče za sobom a oni moraju za njim. Reč bi, da će se do mala sukobit obje vojske blizu Mukdena.

Port-Artur vavek tvrd i nepredobiv. Hrabra ruska vojska mora da se dan na dan bori u neprijateljem. I uvijek s velikim uspjehom.

Izgubio torbu.

Gospodin, koji je u petak dospio na Matulje večernjim brzovlakom, izgubio je tamo jednu ručnu torbu, u kojoj su se nahodile knjige i važni spisi. Tko je, slučajno, našao tu torbu, zamoljen je, da ju uz nagradu donese u „Sanatorij“ u Iku.

25 kruna nagrade

svim čitateljima ovoga

! Oglasa !

4 para cipela samo kruna 5-50.

Radi obustave plaćanja raznih velikih tvornica bijaše mi povjereno rasprodati veliku partiju cipela uz cijene daleko niže od cijena tvornice. Prodajem usljed toga svako i par muških, i par ženskih cipela za zavezati I vrsti, galosirane, sa jakim okovanimi podplati od kože; nadalje i par muških i 1 par ženskih modernih cipela vrlo elegantnih po najnovijem kroju za ljeto izrađenih, ukusnih i lakih. Veličina po cm. Svi četiri para stoje samo kruna 5.50.

Raznašlje se nakon pošiljke novca il pouzdem.

S. Urbach-a Export cipela Krakov 390.

Što ne odgovara može se promjeniti i novac šalje se natrag.

U životu nikad više

ovako riedke zgode

500 komada samo for. 1-95.

Kruna poslaćena i dobro iduća ura, 5 god. garancija, sa prikladnim imenom. I moderna svilena kravatna za gospođu, 3 kom. najljepših župnih rubaca. I drudestan prstna za gospođu sa limit. dragim kamenom. I kožna novčarka, i kruno šepno ogledalo, i par dugmad za manšete, 3 dugmeta za prsu, sve 8", deblje zlato, sa pateniranim zatvaranjem. I prima pisača sprava od nikla, i album na najljepšim slikama na svijetu, i elegantna pariška pribadača za gospođu (Hovest), i par bouton od similiterrizanta, vrlo trajni, 5 najljepših predmeta na veliko veselje sa staro i mlado, 20 vatakih predmeta sa dopirvanj i još 400 različitih predmeta vrlo potrebnih u kući. Sve skupa, sa urom, koja sama ove novce vriedi, stoji samo for. 1-95. Šalje se pouzdem ili da se novac unapred pošalje.

Bečko glavno skladište

P. LUST, KRAKOV br. 116.

NR. Za neodgovarajuće šalje se novac natrag.

Odgovorni urednik: Petar Rubinić.

Franjo Schlesinger

— zlatar i draguljar —

Opatija — Vila Rudowitza

prodaje svakovrstne zlatne i srebrne predmete u najljepjoj i najmodernijoj izradbi, po najnižim cijenam. — Preznima sve u tu struku zasjecajuće radnje i popravke, te ih izvršuje brzo, solidno i jeftino.

Promjenjuje stare zlatne i srebrne predmete za nove uz vrlo povoljne uvjete.

„Narodni list“ prodaje se kod:

Ivana Tomašić i Felice Torina u Opatiji; Andra Blečić i Marija pl. Märzthal u Voloskom; Josipa Rubinić u Mošćenich; Vinka Mavričić u Dragi; Frana Bassan u Lovranu; Antonije Prikičić u Iki; Vjekoslava Kinketa u Rukavcu; Dinka Spiničić u Mihotičih; Frana Ferranda u Matuljih; Ivana Vlah-Vičić u Trisajetičićih; Ljudovita Jelčić u Kastvu; Antona Sarčon-Ivantičić Sv. Matej; Vladimir Fiamin Križičić (Opatija); Franjo Brajan u Srdoči Sv. Križ; Ante Berčić u Pazinu.

— Pojedini broj stoji 6 šilira. —

Koji od naših trgovaca želi preuzeti u svojoj trgovini raspodaju „Narodnoga lista“ uz primjereni dobitak, neka se oglašuje našem uredništvu.

Proljećna kura!

Salsaparilja sirup (Depurativ)

Na proljećnu kuru preporuča se najtoplije pravi sirup od salsaparilje kao osvježujuće i krv čistujuće sredstvo. — Jedino sirupom od salsaparilje (Siroppo di Salsapariglia), koji se na poseban način is najbolje vrije korice od salsaparilje pravi, može se postići dobar uspjeh.

Pravi sirup od salsaparilje izvrstan je lijek protiv svih kožnih bolestima, reumatizmu, akrofuliam, pokvarenosti krvi, zapaljenj, hemoroidima, osobito pako protiv silističkim i venričkim bolestima. — Prodaje se u bocama od 2 kruna; onda od K. 3 ili u dvostrukim bocama od 5 kruna.

Pilule od željeza i Haemola

Ove su pilule od neprocjenjivo blagotvornog djelovanja protiv najrazličitijih bolestima, a osobito protiv slabosti, blijedosti, pomanjkanja krvi, nervoznosti, vrtoglavosti, itd. Izvrstan pak djeluje kod pokrvarnosti krvi i glavobolje, kao što su blagotvorni i kod oporavljanja ina duge bolesti. Preporučuju se kod sveobće slabosti, osobito za mlade žene i djevojke pri pomanjkanju krvi. Ove pilule imaju i prednost, koja je od velike koristi i važnosti, naime, da se veoma lahko uzimaju, a pri svom rastvaranju u slinadnu ne prouzrokuju nikakove boli. Zdravije se podupunoma površnih dimah ina kratko i savjestno uporabe. Izvrstan i najista blagotvorno djelovanje ovih željeznih pilula savjestoćavaju mnoge priznanje i pohvale ozdravljenika iz bliza i daleka. Svaka škatuljica sadrži 100 (sto) svakovih pilula, a cijena jedne škatuljice je 2 kruna.

Prah protiv znojenja nogu.

Ovaj prah jest izvrstno sredstvo protiv znojenja nogu, uolje unoj, te na taj način prepriči ranjavosti nogu i odumrtlje ina neugodni miris. Cijena jedne škatuljice K 1.

CEROT protiv kurjih očima.

Ovaj je Cerot savestano priznat kao jednini i sigurni lijek protiv kurjih očima. Samo upotrebljavanjem ovog lijeka može se uvijek riješiti za kratko vrijeme ove neugodne bolesti.

— Prodaje se komad po 40 šilira. —

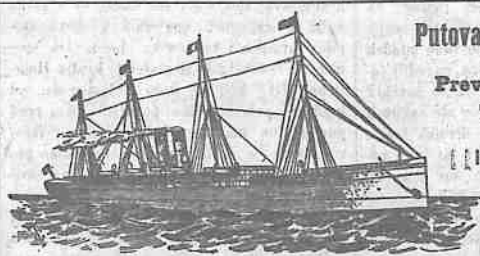
Političke naručke odpremaju se odmah.

Ovi spomenuti lijekovi dohvaćaju se jedino u ljekarni **Majke Božje od pomoći (Alla Madonna dell' aiuto) ADOLFA SCHINDLERA**

Na Kileci, via Mercanti, 6 Piazza Urmasy.

NR. Takodjer se u ovoj ljekarni zpoopit (ječnički propis) točno i savjestno priredjuje.

Sjećajte se istarske Družbe sv. Cirila i Metoda!

Putovanje u Ameriku!

Prevoz preko mora 7—8 dana.

— Izvrstna obskrba. —

L. Mašek i drug-Zagreb

Putovanje u Ameriku III. razred iz Zagreba u New-York for. 65 sa brzim parobrodima prevoz preko mora 7—8 dana.

Izvrstna obskrba. Odprema putnika iz Zagreba svake nedelje.

L. Mašek i drug

ZAGREB. Preradivičev trg 8.

Posujilnica u Voloskom

registrana zadruga na ograničeno jamčenje.

Prima bez ikakvog odbitka. Rentni porez na uložke plaća posujilnica sama. Vrača na štednju uložene inose bez odgovornje, pridržaje si ipak u osobitih slučajevih, pravo otkaza u smislu § 8 društvenoga Statuta.

Zajmovo (posuđe) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjernice i zdušnice uz garanciju.

Uredovni sati: svaki dan izim nedelje i blagdana od 9—12 sati pp. i od 3—6 sati posle podne; u nedelju i blagdana od 9—12 pp.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u odvjetničkoj pisarni Dra. Janežića u Voloskom.

Publike informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Janežića, Dr. I. Pošćića, Dra. A. Staugera i Dra. M. Trvajatića u Voloskom.

Novčani promet u god. 1903 iznosio je K 2777.860-20 — Uloženo je bilo u posujilnici god. 1903 K 862.576-14

Ravnateljstvo.

Trkars V. Tomčić i dr. — Opatija.